

DIĒTU FORMAS UN TO PIELIETOJUMS

PAULA STRADIŅA
KLĪNISKĀ UNIVERSITĀTES
SLIMNĪCA

DIĒTAS FORMA	PIELIETOJUMS
PD (pamata diēta)	Tiek piemērota lielākajai daļai pacientu, kam nav kuņģa-zarnu trakta un rīšanas traucējumi. Pilnvērtīgs uzturs, pamata diēta.
PD-V (veģetāra pamata diēta)	Tiek piemērota pacientiem, kam nepieciešams veģetārs uzturs. Diēta ir ovolakto veģetāra (no diētas izslēgta gaļa un zivis, iekļauti piena produkti un olas) un pēc uzturvērtības atbilst PD diētas formai.
OD (olbaltumvielu diēta)	Tiek piemērota pacientiem, kam nepieciešams uzņemt ar olbaltumvielām un kalorijām bagātāku uzturu – pacientiem ar malnutrīciju, pacientiem ar onkoloģiskām slimībām, grūtniecēm un sievietēm pēcdzemdību periodā, pacientiem ar svara zudumu, iekaisumu.
OD-V (veģetāra olbaltumvielu diēta)	Tiek piemērota pacientiem, kam nepieciešams uzņemt ar olbaltumvielām un kalorijām bagātāku uzturu, un kas ievēro veģetāru uzturu. Diēta ir ovo-lakto veģetāra (no diētas izslēgta gaļa un zivis, iekļauti piena produkti un olas).
CD (diēta pacientiem ar cukura diabētu)	Tiek piemērota pacientiem ar cukura diabētu. No ēdienkartes izslēgti saldināti dzērieni un saldie ēdieni, iekļauts vairāk dārzeņu, vairāk izvēlēti pilngraudu produkti kā ogļhidrātu avoti.
ŠĶ (šķidrā diēta)	Tiek piemērota pacientiem, kam nepieciešams vai iespējams uzņemt tikai šķidru uzturu, piemēram, kā pirmā diēta pacientiem pēc insulta un ar rīšanas traucējumiem. Nav piemērota ilgstošai lietošanai – minimāls kaloriju un olbaltumvielu daudzums. Ja tiek lietota ilgstoši, nepieciešams medicīniskais papilduzturs.
PŠĶ (pusšķidrā diēta)	Tiek piemērota pacientiem, kam nepieciešams vai iespējams uzņemt tikai pusšķidrās konsistences uzturu, kā pacientiem ar rīšanas traucējumiem vai pacientiem pēc kuņģa-zarnu trakta operācijām. Ēdienam pusšķidra konsistence, nesatur rupjas šķiedras, termiski neapstrādātus dārzeņus, augļus.
PŠĶ/CD (pusšķidrā diēta pacientiem ar cukura diabētu)	Tiek piemērota pacientiem ar cukura diabētu, kam nepieciešama pusšķidrās konsistences diēta. Diētā iespējami izslēgti saldi dzērieni un ēdieni, samazināts pievienotā cukura daudzums.
SD (saudzējošā diēta)	Tiek piemērota pacientiem, kam nepieciešams maigas konsistences, saudzējošs uzturs (pacientiem ar problēmām rīkles uzturā) un/vai uzturs ar samazinātu šķiedrvielu daudzumu (piemēram, pacientiem ar iekaisīgajām zarnu slimībām paasinājuma periodā). Ēdiens nesatur termiski neapstrādātus dārzeņus, rupjas šķiedras, ēdienam mīksta konsistence.

D (diēta pacientiem ar nieru aizstājterapiju)	Tiek piemērota pacientiem ar hronisku nieru slimību, kam tiek veikta dialīze. Diētā palielināts enerģijas un olbaltumvielu daudzums, ierobežots kālijs, fosfors un sāļi daudzums, ierobežots šķidrums daudzums.
C (bezglutēna diēta celiakijas pacientiem)	Tiek piemērota pacientiem ar celiakiju vai glutēna nepanesību. Diēta atbilst pamata diētas uzturvērtībai, un tiek izslēgti produkti, kas satur glutēnu.
BT (diēta ar zemu tauku saturu)	Tiek piemērota pacientiem ar caureju, pacientiem ar akūtu pankreatītu. Diētā ierobežots tauku saturs, samazināts šķiedrvielu, laktozes, cukura daudzums, diētas konsistence maiga, saudzējoša. Nav piemērota ilgstošai lietošanai – minimāls kaloriju un olbaltumvielu daudzums. Ja tiek lietoti ilgstoši, nepieciešams medicīniskais papilduizstrādājums.
ID (individuālā diēta)	Tiek piemērota pacientiem, kam neatbilst neviena no augstāk minētajām diētas formām un nepieciešams individuāls risinājums, piemēram, pārtikas alerģiju gadījumā. Individuālās diētas piemērošanai obligāti nepieciešama uztura speciālista konsultācija.